

[J. Chr. Jensen.]

demisk Arkitektforening og Stadsarkitekten i København i hans Egenskab af Direktør for Kunstakademiet, og tillige var der en Embedsmand, en Jurist, som tillige fungerede som Sekretær. Det var, som man vil se, en meget alsidig og i høj Grad sagkyndig Kommission, og det er netop ud fra dette, at jeg mener, Betænkningen skal vurderes.

Da Udvalget havde holdt nogle Møder, enedes man om at nedsætte et Underudvalg. Det skete den 28. April 1925, og dette Underudvalg kom til at bestaa af tre Arkitekter, en Ingeniør og en Embedsmand, der tillige ogsaa dér fungerede som Sekretær. Underudvalgets Betænkning er meget omfattende, og det er paa denne Betænkning, Hovedbetænkningen hviler. Underudvalget afgav sin Betænkning den 23. November 1929, og forholdsvis kort efter, den 2. December 1929, blev den endelige Betænkning afgivet.

Naar man nu ved, hvad for øvrigt den højtærede Indenrigsminister omtalte i sin Forelæggelsestale, og hvad ligeledes fremgaar af Bemærkningerne til Lovforslaget, at Udgifterne til Statens Bygningsvæsen andrager ca. 20 Mill. Kr. om Aaret, at altsaa et Beløb, som er en ikke helt uvæsentlig Del af Statskassens Indtægter, medgaar til dette Formaal, vil man forstaa, at denne Sag ikke er uden økonomisk Interesse, og jeg tror derfor, at mange Øjne i Dag, da dette Spørgsmaal behandles for Gud ved hvilken Gang, vil være henvendt paa de Ting, der foregaar i Rigsdagen, ud fra det Synspunkt, at er her Penge at spare, hvad jeg tror, der er, og hvad alle, der har Kendskab til det, tror, der er, er det dog ikke uden Betydning, heller ikke for den store Skatteborgerkreds i Landet.

Jeg skal senere gøre nogle enkelte Bemærkninger om, hvorledes dette store Beløb fordeler sig, men jeg vil blot her have Lov til, uden at komme ind paa Enkeltheder, med den højtærede Formands Tilalelse at citere et Par Bemærkninger fra Kommissionsbetænkningen, som i sig selv giver et Udtryk for den Mening, som Kommissionen har haft, og som jeg tror dækker det, som er det rigtige i denne Sag. Kommissionsbetænkningen siger:

„Idet der i det følgende bortses fra Krigsministeriet, Marineministeriet og

Statsbanerne“ — disse Ministeriers Bygningsvæsen er for den allervæsentligste Del holdt udenfor det Forslag, der er Tale om her — „anføres, at det af foranstaaende Bemærkninger angaaende Bygningsvæsenets Ordning ved de forskellige Ministerier fremgaar, at hele det nuværende System er præget af Tilfældighed, en fuldstændig Mangel paa Ensartethed, saavel hvad angaar den økonomiske Administration som selve det bygningstekniske Tilsyn.

I førstnævnte Henseende bliver Svagheden i den nuværende Ordning særlig fremtrædende, naar nogle Ministeriers Bygningsvæsen — og dette er Tilfældet i flere Ministerier — end ikke sorteres under samme Kontor, men er fordelt imellem forskellige Kontorer eller endog i Realiteten varetages af Institutioner under Ministeriet.

Dette Forhold medfører, at der indenfor vedkommende Ministerium ikke erhverves noget samlet Overblik over eller Indsigt i bygningsmæssige Spørgsmaal. Det er derfor ganske naturligt, at det ofte har taget Tid at erholde de fornødne Tal og øvrige Oplysninger fra enkelte af Ministerierne, da disse ikke selv har kunnet besvare de stillede Spørgsmaal, men først har maattet indsamle det fornødne Materiale ved Henvendelse til Institutioner, Arkitekter eller andre tilsynsførende. At Ensartethed med Hensyn til den økonomiske Administration indenfor Bygningsvæsenet er stærkt paakrævet, og at der til Statens Bygningsvæsen aarlig medgaar meget betydelige Beløb saavel til Byggearbejders Udførelse som til sagkyndigt Tilsyn, fremgaar af det foregaaende og trænger formentlig ikke til nærmere Paavisning.“

Man vil se af disse Udtalelser, som sikkert dækker Forholdet helt og fuldt, at det er en streng Dom, Kommissionen her fælder over det bestaaende Bygningsvæsen, en Dom saa streng, at jeg tør paastaa, at Rigsdagen ikke kan sidde disse Udtalelser overhørig. Jeg anser derfor en Ændring for en bydende Nødvendighed, og jeg tør sige dette saa stærkt som, at jeg anser en Fortsættelse af de bestaaende Forhold for simpelt hen uforsvarlig. Ud fra disse Udtalelser er det givet, at jeg tror, at denne